

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Grabówka z siedzibą w Zaściankach za 2025 r.

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U.2025, poz. 1214 ze zm.): "Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej." Zapis ten obliuguje kierownika ośrodka do składania corocznego sprawozdania z działalności ośrodka oraz przedstawiania potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Rada Gminy, biorąc pod uwagę potrzeby opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej.

Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Grabówka w 2025 r. realizował zadania z zakresu:

- I Pomocy społecznej
- II Wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej
- III Przeciwdziałania przemocy
- IV Świadczeń rodzinnych i opiekuńczych.
- V Funduszu alimentacyjnego oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych
- VI Karty dużej Rodziny

W ramach powyższych zadań OPS wykonywał wytyczne zawarte w różnych Programach:

- Program rządowy „Posiłek w szkole i w domu”
- Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa z Funduszu Europejskiego 2021-2027
Podprogram 2023
- Program „Czyste powietrze”
- Program „Pomoc lekowa”
- Program „Wspierania rodziny dla gminy Grabówka na lata 2025-2027”
- Program „Przeciwdziałanie Przemocy Domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w gminie Grabówka na lata 2025-2030”

Powyższe zadania realizowała wyspecjalizowana kadra pracowników pod kierownictwem Kierownika OPS Według stanu na dzień 31.12.2025 r. w OPS zatrudnionych było 9 osób na umowę o pracę i asystent rodziny na umowę zlecenie. Wszyscy pracownicy mają wykształcenie wg wymogów ustawowych i wieloletni staż w pomocy społecznej posiadają 4 osoby.

Tabela nr 1. Kadra Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Grabówka

KADRA Ośrodka	Wymiar etatu
Kierownik	1
Gł. księgowy	1
Starszy inspektor	1
Starszy specjalista pracy socjalnej-koordynator	1
Starszy Pracownik	1
Pracownik socjalny	2
Referent - ds. św. rodzinnych i funduszu alimentacyjnego	2
Asystent rodziny	umowa zlecenie
Razem	9 + umowa zlecenie

Utworzenie i utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników, jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust 18 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Podlaski Urząd Wojewódzki przekazuje również środki na utrzymanie jednostki rozdział 85219 § 2030.

Ośrodkiem Pomocy Społecznej kieruje jednoosobowo kierownik. Prowadzi nadzór merytoryczny oraz organizuje pracę ośrodka przy wsparciu głównej księgowej. Wykonuje swoje obowiązki na mocy upoważnień Wójta Gminy.

W roku sprawozdawczym tj. 2025 z pomocy społecznej OPS skorzystało **192 świadczeniobiorców**. Stanowi to ok. 1,75 % mieszkańców Gminy Grabówka.

Z danych ewidencji ludności Urzędu Gminy Grabówka wynika, że liczba mieszkańców gminy na dzień **01.01.2025 r.** wynosiła **10.462** natomiast stan na **31.12.2025 r.** to **10.944**, co wskazuje, że cały czas przybywa nowych mieszkańców – rodziny z dziećmi, ludzie młodzi budują domy, kupują szeregówki.

Tabela 2 Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej: pieniężnych, niepieniężnych i pracy socjalnej na przestrzeni 2025 roku

rok	Liczba mieszkańców gminy	Liczba świadczeniobiorców	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin z dziećmi	Liczba emerytów i rencistów
2025	10944	192	192	314	13	15

Tabela 3 Przyczyny udzielenia pomocy w 2025 roku

PRZYCZYNY UDZIELENIA POMOCY	Liczba osób	Liczb osób w rodzinie
UBÓSTWO	157	187
SIEROCTWO	0	0
BEZDOMNOŚĆ	1	1
BEZROBOCIE	36	40
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	50	55
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	47	50
PRZEMOCY DOMOWEJ	1	2
POTRZEBY OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	0	0
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA LUB WIELODZIETNOŚCI	4	10
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO, ZWŁASZCZA W RODZINACH NIEPEŁNYCH LUB WIELODZIETNYCH	8	10
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	3	3
ALKOHOLIZMU LUB NARKOMANII	3	3
ZDARZENIA LOSOWEGO I SYTUACJI KRYZYSOWEJ	1	2

W roku 2025 Ośrodek zrealizował budżet w wysokości **7.491.478,00 zł**. Wydatkowano ogółem **7.049.602,00 zł**, co stanowi **94,10 %** Planu w tym z budżetu państwa **5.539.476,82 zł**. Uruchomioną a niewykorzystaną dotacje zwrócono do budżetu Państwa oraz na konto gminy.

Tabela 4 Opis realizacji wydatków budżetowych od stycznia 202 do grudnia 2025 r.

Rozdział	Paragraf	Plan w zł gmina D- dotacja	Rodzaj świadczeń	Wydatek	Środki własne gminy	Budżet państwa	Krótki Opis realizacji zadania zgodnie z ustawą	Z pomocy skorzystało liczba osób/ liczba świadczeń
85202	2030	500.000,00	opłata za pobyt w Domu Pomocy Społecznej	400.145,65	400.145,65		Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Odpłatność za pobyt w DPS pokrywa pensjonariusz w wys. 70% posiadanych środków, pozostałe koszty ponosi najbliższa rodzina (rodzice – dzieci -wnuki) lub gdy nie ma osób zobowiązanych do alimentacji, gmina miejsca zamieszkania osoby umieszczonej w placówce. Koszt miesięczny pobytu w DPS co roku ustala Wojewoda. <i>PP: art. 54 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej</i>	liczba osób - 7 średni koszt odpłatności za osobę miesięcznie (ok. 4.763,64 zł)
85205	2030	600,00 D - 6.000,00	Przeciwdziałanie Przemocy	6.194,16	194,16	6.000,00	Ośrodek realizuje zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy zgodnie z Ustawą o Przeciwdziałaniu Przemocy Domowej z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. 2024, poz.1673). Ośrodek zapewnia obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Grabówka (realizacja programu Przeciwdziałanie Przemocy Domowej). W posiedzeniach ZI uczestniczą przedstawiciele: OPS, policji, Ośrodka zdrowia, Sądu Rodzinnego w Białymstoku (kurator); pedagog ze szkoły, członek KRPA. Posiedzenia prowadzi Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego.	Ilość Niebieskich Kart -32 wyszczętych przez: Policja – 31 Oświata – 1
85213	2030	D - 19.000,00	składki zdrowotne od zasiłków stałych	18.656,04		18.656,04	Osoby pobierające zasiłek stały podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu, jeśli nie mają prawa do ubezpieczenia z innego tytułu. Składka jest wówczas opłacana przez okres, na jaki przyznano świadczeni. Wymiar składki 9% wypłacanego świadczenia, tj. zasiłku stałego. <i>PP: ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej</i>	liczba osób - 16 liczba świadczeń -176

85214	2030	D-125.000,00	zasiłki okresowe	116.847,91		116.847,91	<p>Zasiłek okresowy przyznawano w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego: osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej; rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny. Kwota zasiłku okresowego ustalona nie może być niższa niż 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby; kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.</p> <p><i>PP: art. 38 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej</i></p>	liczba osób - 40 liczba świadczeń - 81
85214	2030	25.000,00	Zasiłki celowe	24.470,00	24.470,00		<p>Zasiłek celowy jest to świadczenie fakultatywne przyznawane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, ogrzewania, w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu.</p> <p><i>PP: art.37 Ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej</i></p>	liczba osób - 45 liczba świadczeń - 196
			Pomoc lekowa	21.815,00	21.815,00		<p>Wypłacana jest w ramach Gminnego programu osłonowego w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców gminy Grabówka w 2025r. przyjętego UCHWAŁĄ NR I/53/2025 RADY GMINY GRABÓWKA z dnia 01.01.2025 r.</p> <p>Na pomoc mogą liczyć osoby chorujące przewlekłe, niepełnosprawne które ponoszą znaczne koszty na leki wypisywane na receptę.</p>	liczba osób - 35 liczba świadczeń - 134
85228	2010	135.740,00	Usługi opiekuńcze	110.784,00	110.784,00		<p>Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi wykonywała firma „Medis 24”, która zatrudnia opiekunki. Osoba, której przyznano usługi ponosiła częściową odpłatność zgodnie z uchwałą Rady Gminy.</p> <p><i>PP - Art. 50 Ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej</i></p>	liczba osób - 11 liczba godzin usług - 2284

			Specjalistyczne usługi opiekuńcze	20.740,00		20.740,00	Zgodnie z art. 50 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także niezamieszkujący wspólnie małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. W myśl art. 18, ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025r. poz. 1214 ze zm.) do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy „organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi”. Usługi świadczyły osoby posiadające kwalifikacje zawodowe zgodnie z <i>Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2024 r., poz. 816).</i>	liczba osób - 1 liczba godzin usług - 162
85215	3110	35.000,00	Dodatki mieszkaniowe	31.782,28	31.782,28		Dodatek mieszkaniowy - przysługuje osobom o niskich dochodach, które posiadają tytuł prawny do lokalu (własność, najem, podnajem), Warunkiem jest spełnienie kryteriów dochodowych oraz metrażowych. <i>PP: art. art. 2-8 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. 2023 r., poz. 1335)</i>	liczba rodzin objętych pomocą - 4 liczba świadczeń - 48
85216	2030	D-258.000,00	Zasiłki stałe z tytułu niepełnosprawności lub wieku	255.370,37		255.370,37	Zasiłek stały z tytułu wieku lub niepełnosprawności - przysługuje: pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Finansowanie 100% Budżet państwa <i>PP: art. 37 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej</i>	liczba osób - 25 w tym 3 w rodzinie; 22 osoby samotne.
85216	3290	D-12.632,00	Zasiłek stały obywatelom Ukrainy	12.570,45		12.570,45	Art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, (Dz. U. z 2024r. poz. 167).	liczba osób - 1 liczba świadczeń - 12

85230	2030	91.000,00 D- 69.085,00	Program „Posiłek w szkole i w domu”	91.000,00	21.915,00	69.085,00	<p>Z dniem 1 stycznia 2024 r. weszła w życie uchwała nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. Gmina Grabówka przystąpiła do jego realizacji podejmując stosowne uchwały. Głównym założeniem Programu jest zapewnienie pomocy zarówno dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji, jak i osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach.</p> <p>Posiłek w szkole otrzymało 23 uczniów (wydano 2047 obiadów).</p> <p>Zasiłek celowy na przygotowanie lub zakup posiłku wypłacono 65 rodzinom.</p> <p>Łączna wartość świadczeń wyniosła 91.000,00 zł.</p> <p><i>PP: Ustawa o pomocy społecznej w/w Program Posiłek oraz uchwały Rady Gminy</i></p>	<p>Liczba osób objęta programem - 121, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> dzieci od 0 – 6 lat – 13 osób; od 7 lat do ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej – 14 osób; pozostałe osoby – 94, (osoby w wieku emerytalnym – 7, osoby w wieku produkcyjnym – 87)
85504	2030		Wspieranie rodzinny Asystent rodziny	3.958,38	3.958,38		<p>Jednym z zadań gminy zgodnie z ustawą o pieczy zastępczej jest zatrudnienie asystenta rodziny w celu wspierania rodzin przeżywających trudności w codziennym funkcjonowaniu, w tym wychowawcze.</p> <p>Asystent w OPS został zatrudniony na umowę zlecenie w 2025 r.</p> <p><i>Praca asystenta rodziny została opisana szczegółowo w sprawozdaniu ze Wspieranie Rodziny i Pieczy Zastępczej.</i></p>	<p>Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w 2025 r. – 5 (w tym: 10 dzieci).</p>

85504	2030	90.000,00	Rodziny zastępcze (opłata za pobyt i opiekę dzieci w placówce opiekuńczo wychowawczej, rodzinach zastępczych spokrewnionych)	69.833,08	69.833,08	<p>W myśl art. 191 ust. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka <u>gmina, właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka</u> przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka w wysokości:</p> <p>1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;</p> <p>2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;</p> <p>3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.</p> <p><i>PP. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.</i></p>	<p>Liczba dzieci przebywających w pieczy:</p> <p>- rodzinna: 5</p> <p>- instytucjonalna: 1</p> <p>Łączna opłata gminy za pieczę: 69.833,08 zł.</p>
85502 85513	2010	Dotacja- 4.431.813,42	Świadczenia rodzinne, dodatki do zasiłku rodzinnego oraz świadczenia opiekuńcze; składki społeczne i składki zdrowotne	4.295.070,17	4.295.070,17	<p>Świadczenia rodzinne to zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, a także świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka tzw. becikowe, świadczenie rodzicielskie, do których prawo nabywa się w sposób określony w ustawie o świadczeniach rodzinnych.</p> <p>W rozdziale 85202 wydatkowano ogółem na świadczenia rodzinne i opiekuńcze: 3.828.123,72 zł (liczba przyznanych świadczeń: 355).</p> <p>Wójt jest zobowiązany do odprowadzania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne:</p> <p>- liczba osób za które opłacono składki społeczne: 34</p> <p>- kwota opłaconych składek: 339.217,80 zł</p> <p>- liczba osób za które opłacono składki zdrowotne: 13</p> <p>- kwota opłaconych składek: 44.078,67 zł</p>	<p>Zasiłek rodzinny i dodatki – 45 osób</p> <p>Świadczenia opiekuńcze w tym m.in.:</p> <p>- świadczenie pielęgnacyjne: 79 osób</p> <p>- świadczenie rodzicielskie: 13 osób</p> <p>- zasiłek pielęgnacyjny: 196 osób</p> <p>- za życiem: 2 osoby</p> <p>- becikowe: 13 osób</p>

			Fundusz Alimentacyjny				<p>Osobą uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest dziecko, które ma zasądzone od rodzica alimenty (mogą to być również alimenty na podstawie ugody zawartej przed sądem), jeżeli egzekucja alimentów jest bezskuteczna. Świadczenia z FA przysługują na dziecko do ukończenia przez nie 18 lat. Na dziecko starsze świadczenia przysługują do ukończenia 25 lat pod warunkiem, że uczy się w ono szkole lub szkole wyższej. Na dziecko posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, którego rodzic nie płaci zasądzonych alimentów, świadczenia przysługują bez względu na wiek dziecka</p> <p><i>PP - Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.</i></p>	<p>liczba rodzin - 10 liczba dzieci - 15</p> <p>Koszt funduszu: min. 109,96 zł max. 1000 zł</p> <p>Ogółem wydatkowano: 83.649,98</p>
85503	2010	D-725,00	Koszty obsługi Karty Dużej Rodziny	700,00		700,00	<p>Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ (od 3 dzieci) zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług.</p> <p>Karty Dużej rodziny wydaje Ministerstwo. Gmina otrzymuje środki na realizację zadania zgodnie z stawkami ustalonymi przez państwo.</p>	<p>liczba wydanych kart - 99</p>

85219	2010	D- 8.612,40	Wynagrodzenie dla opiekuna prawnego z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	D- 8.612,40		D- 8.612,40	<p>Wynagrodzenie dla opiekuna prawnego z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd – sąd opiekuńczy na żądanie opiekuna przyznaje mu stosowne wynagrodzenie okresowe lub jednorazowe za sprawowanie opieki. Świadczenie to, finansowane jest z dochodów podopiecznego lub ze środków publicznych i nie może przekraczać miesięcznie 1/10 przeciętnego wynagrodzenia w sektorze</p> <p><i>PP: art. 162 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy art. 53 a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej</i></p>	liczba osób: 1 wartość: 8.483,00
85219	2030	1.579.540,00 D- 158.928,00 – utrzymanie ops; 112 222,82 – dodatki motywacyjne	Utrzymanie ośrodka pomocy	1.373.164,77	1.102.013,95	271.150,82	<p>Utworzenie i utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników, jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust 18 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. Podlaski Urząd Wojewódzki przekazuje również środki na utrzymanie jednostki.</p>	Zatrudnienie wg opisu *

Inne zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej gminy Grabówka w 2025 r.

1. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych

Osoby nieubezpieczone, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia z innego tytułu, których dochód nie przekracza kwoty kryterium uprawniającego, mogą otrzymać decyzję potwierdzającą prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych na okres 90 dni.

W ramach realizacji tego zadania wydano **10 decyzji**. Gmina nie ponosi z tego tytułu żadnych wydatków.

2. Praca socjalna

Praca socjalna jest świadczeniem niepieniężnym z ustawy o pomocy społecznej, przyznanie tej formy pomocy nie wymaga wydania decyzji administracyjnej. Liczba rodzin objętych pomocą w formie pracy socjalnej w 2025 r. – **120 (liczba osób w rodzinach 281)**.

Praca socjalna ma zastosowanie w większości aspektów życia mieszkańców gminy. W ostatnich latach obserwujemy zwiększoną ilość środowisk, w których świadczona jest praca socjalna nie połączona ze świadczeniami pieniężnymi z pomocy społecznej. Konieczność wejścia w środowisko zgłaszają szkoły, sąsiedzi, Policja, lub same osoby potrzebujące wsparcia. Główne powody to trudności wychowawcze, konflikty, przemoc, uzależnienia oraz bezradność osób starszych. Często problemy nakładają się, wynikają jedne z drugich. Interwencja w tych rodzinach opiera się na rozeznaniu i diagnozie, zaplanowaniu działań z rodziną, współpracy z innymi instytucjami, jak lekarz rodzinny, pielęgniarki środowiskowe, oddział pielęgnacyjny, gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, kuratorzy społeczni i zawodowi, policja, sąd rodzinny, szkoła, ZUS, urząd pracy a także wodociągi, energetyka, spółdzielnie mieszkaniowe, usługodawcy, sprzedawcy, sponsorzy i inne podmioty w zależności od rodzaju spraw.

Problemy związane z dysfunkcją rodziny są zwykle bardzo złożone, wymagają długiej pracy, podejmowania wielu prób i różnych sposobów. Niektóre osoby korzystają wyłącznie z pomocy polegającej na załatwieniu spraw formalnych – kompletowanie dokumentów, umawianie terminów itp. Często pracownicy OPS wyszukują i udzielają różnego rodzaju informacji, o które zwracają się mieszkańcy.

Aktualnie, kiedy sytuacja na rynku pracy poprawiła się a rodziny z dziećmi otrzymują świadczenie wychowawcze 800+ zdarza się coraz więcej sytuacji, kiedy rodzina nie korzysta z pomocy społecznej, ośrodek pomocy nie ma wiedzy o sytuacji rodzin a problemy w nich narastają i są ukrywane. W takich przypadkach praca socjalna wymaga dużego zaangażowania i wielu godzin poświęconych rodzinie.

3. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa z Funduszu Europejskiego 2021-2027 Podprogram 2023

Dla **12 rodzin (23 osobom)** wydano skierowanie do otrzymywania pomocy żywnościowej w formie artykułów spożywczych osobom najbardziej potrzebującym, spełniającym kryteria Programu.

4. Program „Czyste powietrze” - w OPS wydawane są zaświadczenia o dochodach dla osób, które składają wnioski o dofinansowanie na termomodernizację budynków. W 2025 r. wydano **41 zaświadczeń**.

5. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE OPS w 2025 r. – OPS podejmował następujące działania:

- opracowanie diagnozy dotyczącej przemocy na potrzeby Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom zagrożonym przemocą lub dotkniętym przemocą w rodzinie, w tym danych teleadresowych instytucji udzielających wsparcia ofiarom jak i sprawcom przemocy. Rozpowszechnianie informacji o dostępnych programach korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz motywowanie osób stosujących przemoc do udziału w programach. Informacje przekazywane były osobiście w środowisku przez pracowników socjalnych, w formie plakatów i ulotek dostępnych w GOPS.
- Doskonalenie kompetencji zawodowych - Pracownicy socjalni i Kierownik wzięli udział w szkoleniu z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. W 2025 r. odbyło się 1 szkolenie dla wszystkich członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych.
- Interweniowanie oraz reagowanie na stosowanie przemocy domowej - Pracownicy socjalni pracowali w grupach diagnostyczno - pomocowych w ramach prowadzonych procedur Niebieskiej Karty (NK). W 2025 r. prowadzono 32 procedury NK.

6. W ramach Funduszu Alimentacyjnego prowadzono działania wobec **15** dłużników mające na celu poprawienie skuteczności egzekucji alimentacyjne

7. OPS udostępnia informacje o dostępnych formach pomocy, instytucjach udzielających pomocy, aktualnych ofertach pracy.

Realizując powyższe zadania OPS współpracował z różnymi instytucjami, które wspomagały działalność ośrodka tj.:

- z policją- prowadzenie wspólnych interwencji, kampanii społecznych w zakresie bezpieczeństwa seniorów z terenu Gminy ,
- ze szkołami, z wychowawcami oraz dyrektorami szkół, w zakresie realizacji programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”,
- z placówkami medycznymi w zakresie wydawania decyzji uprawniających do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze świadczeń publicznych,
- z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Grabówka,
- z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- z kuratorami sądowymi,
- z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku w zakresie funkcjonowania rodzin zastępczych z naszego terenu,
- z Powiatowym Urzędem Pracy w Białymstoku,
- z domami pomocy społecznej w których przebywają mieszkańcy gminy.

POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

W 2026 roku Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Grabówka będzie kontynuował realizację zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw oraz podejmował nowe inicjatywy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, żeby instytucja pomocy społecznej była skuteczna i efektywna poprzez:

1. Wprowadzanie form wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
2. Podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej – zabezpieczenie środków na:
 - a. szkolenia;
 - b. obsługę programów;
 - c. wynagrodzenia pracowników;
3. Opieka nad osobami starszymi - organizacja usług opiekuńczych.
4. Wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zapewnienie środków w budżecie gminy na pomoc psychologa, pomoc prawną. Utrzymanie wsparcia asystenta rodziny.
5. Przystąpienie do 2 programów resortowych z Funduszu Solidarnościowego tj.
 - Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością w celu zapewnienie wsparcia dla osób niepełnosprawnych w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym;
 - Opieka Wytchnieniowa w celu zapewnienia wsparcia dla osób opiekujących się niepełnosprawnymi członkami rodziny.

sporządził:

Kierownik OPS Gminy Grabówka

Joanna Osikowicz

